

Redadeg 2018

*Skol Antoine de Saint Exupéry e Puguén
Skol Sant Josef / Santez Mari en Erge
Skol Diwan Penharz e Kemper*

Julius an aerouant

Ar Redadeg, d'an 8 a viz Mae 2018 e Kemper.

Re vuan e red Guillaume hag e van aer evit mont pelloc'h. Brav eo an endro. Laboused a glevomp o kanañ dirak iliz-veur Kemper. Ken kreñv eo an heol ken eo dibosupl digeriñ an daoulagad. Kouezhañ a ra Elois war al leur, risklet en deus war ur skourrig kuzhet. Sikour a ra Guillaume e vignon. Mont a reont da redek en-dro.

Treuzwisket eo Awena en ur yar. Sarah he deus kavet ur gwiskamant gwenanenn. Fentus eo. Treuzwisket eo Elouan en ur marc'heg gant ur gwir gleze. O lammat emañ Liz. E-keit-se emañ Arzhur o toullañ c'hwezigelloù gant ur spilhenn degaset gantañ. Pebezh trouz !Gourdrouzet eo bet gant un aotrou a oa o redek ganto.

En o c'hichen emañ ar mestr, Stefan e anv, prest da ruzañ e votoù gant e skolidi.

Pelloc'h e welomp kamion ar Redadeg, dour-tan a vank dezho.

*

Ar sorserez o tegouezhout

Degouezhout a ra ur sorserez. Divalav eo, met jentil-tre. « Grabouilla » eo hec'h anv.

Mont a ra kuit war he balaenn gant tammoù-spurj a-dreñv dezhi. Kuzhat ra an heol a-dreñv d'ar c'houmoul, a-daol trumm.

Serriñ a ra he daoulagad, met he skubellenn vurzhudus a ya war-eeun davet ur wezenn. Abalamour da se e kouezh tri dram-spurj e-kreiz ar Redadeg.

Unan a erru war benn Stefan hag e lak anezhañ da goll e evezh.

Gant daou all mesket asambles e-kichen ar wezenn emañ o c'henel un aerouant glas ha dispar, hag a lavar :

« Julius eo ma anv ! »

Mont a ra kuit al loen-nij betek ur stal a werzh ticheurtoù skrivet 2018 warno. Spontet eo an holl dud ur wech erru an aerouant a-us d'o fenn. Mont a reont kuit eus ar stal gant aon da vezañ lazhet. Neuze e tap un ticheurt ha e ya kuit en dro e-kichen e wezenn.

E-keit-se e c'houlenn ar vugale :

« Pelec'h emañ Stefan ? »

Kregiñ a reont da glask anezhañ.

Goude ur pennadig e huch Sarah.

« Kavet em eus ar mestr ! »

Neuze e ya an holl vugale d'en em strollañ tro-dro Stefan.

Merzout a reont eo badaouet ar paour-kaezh mestr.

« Dav e vefe kavout ur mennozh evit lakaat Stefan da redek en-dro ! »

*

Degouezhout a ra ar vugale e-kichen ar mestr. Klask a reont ruzañ anezhañ o sachañ war e dreid hag e zivrec'h.

Goulenn a ra ur paotr dek vloaz, Lukas e anv :

« Piv en deus ur mennozh ? »

– Me 'm eus unan ! a huch Elois, melen he blev ha glas e zaoulagad.

– Dalc'hit anezhañ, skoazellit anezhañ !

– A-du ! a huchont a-unvouezh. Ur vunutenn war-lec'h e laoskont ar soñj-se a-gostez. »

Ret eo dezho klask ur respont all d'ar skoulm ha kavout a reont unan, da vat. Chom a ra un hanter deus ar vugale gant ar mestr.

Redek a ra an hanter all evit dont a-benn gant al live hag emañ dirazo.

Dont-tre an oto vras a reont. Kavet ur garrigell hag ul liñsel a reont.

« Setu ar pezh a vo mat evidomp, a lavar ar rederien. »

Adstrollet e vez ar skolidi an eil gant ar re all. Laouen eo an holl. Komz a ra ar vugale diwar-benn ar blaen. Rankout a reont kavout asambles ur mennozh mat. Ugent munutenn diwezhatoc'h int skuizh-marv abalamour eo re hir prantad ar Redadeg. Lavar a ra ur paotrig, Antonin e anv, e oa posupl dezhañ goulenn gant ur marmouz anavezet kavout un diskoulm. Mont a ra d'en em gavout gant al loen asambles gant Camille, ur plac'h vras.

*

Ar marmouz, an hini a red d'an daoulamm ruz, a gouezh war gwrizioù ur wezenn. Mont a ra davet ar c'hempennour, 2 gilometr pelloc'h. Lavar a ra ar marmouz d'ar c'hempennour he deus leusket ur sorserez un dram-spurj da gouezhañ war ar mestr. Semplañ a reas neuze !

« Dinerzhit ! a respontas ar c'hempennour.

– Emaomp o vont da bareañ an dra-se. »

Kregiñ a ra an arbit gant ar marmouz da redek met kouezhañ a ra ar marmouz ur wech all. Ne c'hell ket kerzhout ken. Kinnig a ra paotr e c'hwitell dougen ar paour-kaezh loen. Asantiñ a ra gant ma ne vo ket lakaet da gouezhañ en-dro. Ul lapin e oa an arbit, e gwirionez.

Klask a ra dougen anezhañ met diaes eo. Kouezhañ a ra ar marmouz. Degouezhout a reont war-lec'h ar gwallzarvoud. Dont a ra ur mennozh e penn ar c'hempennour :

« Un aerouant zo o nijal tost eus amañ ? a c'houlenn ar c'honikl. »

Divizout a ra ar vugale mont da gerc'hat Julius.

*

Degouezhout a ra an aerouant, treut, mouse'hoarzhus. Aon a ra, ken bras eo, met jentil eo. Glas-teñval gant askedoù ruz, didrouz en oabl, trouz ur bluñv ha ment ur vatimant. Pignat a ra ar vugaligoù war e gein hag emañ Stefan o tihuniñ goustadik. Nijal a reont davet ur bed... burzhudus !

Kalz a loened estlammus a vev eno. Nijal a rae ur pesk glas ha gwenn. Neuial a rae ur goz roz. Toullañ a ra ul labous melen ur pezh mell douarenn. Glav a ra, met ur glav gant pailhour gwenn...

An holl vugale, laouen, da lavarout :

« Hag ez aimp da weladenniñ ar bed burzhudus-se gant e venezioù glas hag e lennoù roz leun a gozed o neuial hag o tebriñ nadozioù-aer melen ?

– Sellit ta, en oabl gwenn. Bez' eus kalz a besked-nij ! eme an aerouant.

– Al laboused o toullañ a zeu kuit deus an douar o lammat !, a huch Liz. »

E-keit-se e krog ar gerent da vout strafuilhet. Lavar a ra Kristel, mamm Sarah ha Violette :

« Gallout a rafemp riboulat o c'hortoz ? »

Ha goude un eur :

« Ne zeuint ket en-dro, biken !

– Pegen brav ! eme Loig, tad Awena. »

‘Benn ar fin e lavaras an holl gerent :

« Nebeutoc'h a dud er c'harr-tan evit beajiñ ! Deomp dezhi ! »

Hunvre marvailhus

*Selaouit hag e klevfet
mar karit e kredfet
mar karit ne gredfet ket
setu ar pezh hon eus da laret.*

*

Ur wech e oa ur paotr hag ur plac'h : Yann ha Soazig, o chom en Erge Vras. Yann ha Soazig zo breur ha c'hoar. Yann zo 9 vloaz ha Soazig zo 7 vloaz. E klas ar re CM1 emañ Yann ha Soazig e CP. O teskiñ brezhoneg emaint. Redek a blij da Yann, ober a ra atleterezh ha redek a ra gant e vamm, bep sul. Redek a ra buan peogwir eo bras. Soazig a blij dezhi neuial ; bep yaou ez a d'ar poull-neuial.

*

Hiziv eo ar Redadeg. Prest eo Yann ha Soazig evit redek, o vont d'an emgav emaint dirak ar c'harrdi er Rouilhen. Met ur wech erru war al lec'h, ne gavont ket ar Redadeg. N'eus den ebet... Skritell ebet, banniel ebet, karr-amm ebet, reder ebet... Sellout a reont ouzh ar pellgomzer hag ouzh ar gazetenn evit bezañ sur eo hiziv hag emañ ar Redadeg.

« Met ar vestrez-skol 'deus lâret e tremeno ar Redadeg dre emañ, a lâr Yann. »

Sellout a ra Soazig ouzh ar gartenn hag hi da lâret :

« Emañ emañ normalamant. »

Divizout a reont klask ar Redadeg. Yann a bign ouzh ar wezenn evit gwelout pelloc'h met ne wel netra. Soazig a bign war ar run met ne wel ket ar Redadeg. Diskenn a ra Soazig.

« N'eus den ebet, na oto ebet... Netra... Iskis eo, ar santimant am eus da vezañ ma-unan en Erge Vras... a lâr Yann. »

A-daol-trumm e klevont un trouz, e-kichen ar wezenn. Ul lapin eo. Met ul lapin iskis eo. Gwisket eo gant ur gravatenn, ur chupenn ha bragoù du zo gantañ. Ur montr alaouret a zo staget tro-dro d'e c'houzoug.

« Petra eo al loen-se ? a c'houlenn Soazig.

– Biskoazh n'em eus gwelet un dra evel-se ! a respont Yann.

– Klevet em eus ! a lâr al lapin. »

Souezhet-bras eo Yann ha Soazig.

« Te an hini eo en deus komzet ?

– Ya, evel-just !

– Penaos 'ta ? Piv out ?

– Mestr an amzer on. Aotrou Lapin eo ma anv. Ha c'hwi ? Piv oc'h ?

– Soazig eo ma anv ha setu ma breur Yann. Kollet omp, gallout a raves sikour ac'hanomp ? O klask ar Redadeg emamp... ha n'eus den ebet ....

– Ah ! Normal eo ! Torret eo ma montr, ha stanket oc'h bremañ en amzer dazont....

– N'eo ket posupl !, a lâr Soazig.

– Geo... kollet oc'h en amzer dazont... evit distreiñ d'an amzer a-vremañ ha d'ar Redadeg e vo ret dresañ ma montr.

– Penaos e vo graet ?, a c'houlenn Yann.

– Ezhomm am eus kaout un alc'hwez evit digeriñ ha dresañ ma montr.... Met kollet em eus anezhi ! a zispleg Aotrou Lapin. Un nozvezh on bet o weladenniñ ma breur a zo o chom en un toull

brav war dachenn Ker Anna, hag abaoe ar mare-se, ne gavan ket anezhi ken... »

Ur soñj a zeu da Soazig :

« Gortoz ! Me an hini eo am boa kavet un alc'hwez en ur ober sport gant ar skol e Ker Anna !

Marteze eo an dra-se ? »

Diskouez a ra Soazig an alc'hwez d'al lapin.

« Ya, ma alc'hwez din-me eo ! »

Al lapin a dap an alc'hwez ha mont a ra buan da zigeriñ ar montr.

Treiñ a ra an nadozioù.

« Serrit an daoulagad, mar plij... »

Pa zigor ar paotr hag ar plac'h o daoulagad e welont un nor hud digoret diraze.

« Kit e-barzh, a lâr al lapin en ur vont-tre. »

Heuliañ a ra Yann ha Soazig al lapin. Du eo e-barzh ha ne welont netra, heuliañ a reont al lapin a-drugarez da drouz e gammedoù.

Sklaeroc'h-sklaerañ eo e-barzh an duellenn. Gwelout a reont bremañ, o tistreiñ eda gaout ar Redadeg emaint ! Erruet int. Pegen laouen int !

« Met pelec'h emañ al lapin ?

– Aet eo diwar wel... a lâr Yann. Marteze e oa un huñvre... Deomp d'ar Redadeg ! »

Ur wech erruet er Redadeg e welont an holl, prest evit redek ! Klevout a reer sonerezh, tud zo war bord an hent gant ur friko evit lidañ ar Redadeg hag ar brezhoneg ! War bord an hent e welont un dra gwenn ha du, gant divskouarn bras. An Aotrou lapin a zo o saludiñ anezhe :

« Kalon vat evit ar Redadeg !

– Kenavo ha trugarez, Aotrou Lapin ! »

En ur c'hoarzhin ez a Yann ha Soazig da adkavout o mignoned evit ar Redadeg.

Skol prevez an Erge Vras

Redadeg 2200

Ur wech e oa e 2200 e Londrez ur strobinelezh anvet Ermionn. He zud avat ne oant ket sorserien. Blev c'hell he doa, ha rodellek. Ermionn a blijedezhi al levrioù hag ar studioù. Kuitaet he doa Poudlard ha kavout a rae hir he amzer. Ur wech e teuas ul lizher war skramm Interdroch dre olokroù. Lenn a reas Ermionn :

Ermionn,

Me, maer Kemper, a c'halv ac'hanout evit tennañ ar saotradur eus kêr-Gemper, peogwir out ur sorserez a-feson. Evel ma ouzez, ar Redadeg a zo bep daou vloaz. Met ur goumoulenn spontus a zo a-us da Gemper ha ret e vo lakaat maskloù ha boutailhadoù oksijen evit mont da redek ar bloaz-mañ... Sikour, Ermionn ! Kavout a ri ur ger kuzh evit mont diouzhtu da Gemper.

Gant ar spi e voc'h gwelet e kêrbenn Kerne dizale. A galon. Aotrou Konwoion

Ermionn a ziskennas er saloñs ha goulenn a reas gant he zud an aotre da vont kuit :

« Tadig, Mammig, gallout a ran mont da Gemper evit disaotrañ al loustoni a zo du-se ?

– Diwall. Ma vi gloazet, e vo re start evidomp. Ne yi neblec'h hepdon hag hep da vamm, a respontas he zad, e kounar.

– Ermionn, ret eo dit kompren, n'eo ket posupl, eme he mamm, o kregiñ da leñvañ. Ne c'hellfes ket bout ur plac'h evel ar re all, 'benn ar fin ? »

Neuze e pignas Ermionn en he c'hamb, prientiñ a reas peadra da dremen un nebeud devezhioù e Breizh : he skubell, he bazh-hud... Ha dirazi e oa Paviouront o sellout outi :

« Hopala, Ermionn, n'eo ket ur sotoni emañ oc'h ober ?

– Deus ganin, ta ! »

Ha setu Ermionn o lakaat ar c'hazh en he sac'h asambles gant ar pezh oa dija, hag a-drugarez d'he eurier hud ha d'ar ger-kuzh roet gant maer Kemper, setu-hi o kuitaat buan ti he zud.

*

Pegen iskis e oa Kemper evit Ermionn ! Gwisket e oa an holl dud gant maskloù, doare Dark Vador ! Otoioù a nije dek santimetr a-us d'al leur. E kreiz-kêr e oa bet staliet ur « manej » diwelus tro-dro d'an iliz. War ar c'hae 12/4, trenioù an ti-gar a yae ken buan hag ar sklerijenn. Met ar souezhusañ tra a oa an oabl : louet e oa pep tra, heol ebet, hag ur seurt poultrenn oa war al leur, an tiez, an iliz-veur...

A-daol trumm e klevas Ermionn ur vouezh :

« Sellit ouzh an Ermionn mojennel, sur, Ermionn an hini eo ! »

Ha diouzhtu e kemeras ur boked bleunioù dirak ur stal, o reiñ anezhañ d'ar strobinelezh vrudet.

« Lennet 'm eus Harry Potter 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7... Sot on ganeoc'h ! »

O redek e oa ha n'en doa ket gwelet Pol Paviouront, hag e flastras lost ar paour kaezh kazh.

« 'c'hellez ket diwall ouzh an dud ? »

Tout an dud a sellas outo.

Paol a c'houlennas :

« Perak oc'h deuet amañ, e Kemper ?

– Galvet on bet gant maer Kemper evit kas ar saotradur kuit. Met ne vo ket aes, n'ouzon ket pelec'h klask... Ne vo ket moaien redek gant kement a draoù war bep reder ! »

Kregiñ a reas Ermionn da glask penaos dont a-benn da dennañ o maskloù d'ar rederien iskis. Klask a rae fromulenoù-hud e mediaoueg Kemper. En ur sal vras-tre e oa o lenn an holl ditloù levrioù kozh bet skrivet gant skrivagnerien ha strobinelezhien ar bed a-bezh. Kavout a reas unan en

ul levr kozh-Noe, anvet « maksi posion » ha skrivet gant ur strobinner brudet. Pleustriñ a reas he formulenn-hud e bered Lokmaria ha lakaat a reas ur goumoulennig da fiñval.

Goude se e tistroas da welet an dud a oa o prientiñ ar Redadeg war blasenn an iliz-veur. Gant al levr he doa kavet e levraoueg kozh Kemper, e ouie peseurt formulenn he doa da lavaret evit kaout ur goumoulennig vrasoc'h :

« Wingardio Leviosa ! , hag hi stouiñ penn he bazh-hud davet ar goumoulenn. Kregiñ a reas homañ da fiñval, dousik da gentañ, ha tamm-ha-tamm e laoskas an heol da barañ war an dud, laouen, o tenn o maskl hag o boutailh oksijen diouzhtu. »

Aet e oa ar goumoulenn kuit. Kontant e oa tout an dud hag a laoske ar boutailhoù war ar blasenn evit mont da redek evel ar re all.

Echu oa gant al liv louet a c'holoe kêr Gemper abaoe bloavezhioù ! A-drugarez da Ermionn e oa echu ar mare diaesañ bevet gant Kerneviz...

Pegen plijus eo evit an dud analiñ trankil, dindan an heol...

*

E-kichen ar rederien zo un den iskis, ur berrukenn roz war e benn, ha ne seblant ket entanet da redek. Ne gomz gant den ebet, hag e-pad ar c'hilometr kentañ, n'eus nemetañ o chom diseblant dirak al levnez hag an huchadennoù laouen tro-dro dezhañ.

Ermionn, avat, a oar piv eo an den-se. Ha ne oar ket mui petra ober. Galloudoù Ermionn a zo ken bihan. Hag hi, hec'h-unan... Penaos kelaouiñ ar re all ? Penaos ober ? Kollet-mik eo.

A-daol trumm e krog Nij Gwad da implij ur vazh-hud ha da lavarout komzoù dianav d'an holl. Distroet eo ar goumoulenn vras, ul liv du ganti bremañ...

Fachet int, poan ganto anañ. Tomatez ha traoù kavet war an hent, maenigoù, brankoù, a vann ar rederien war ar baourgaehz Ermionn.

Buan e pign Ermionn war e valaenn gant Paviouront.

Un eurvezh war-lerc'h, erruet e Londrez, e chom Ermionn da leñvan etre divvrec'h he mamm.

« Re start eo enebañ ouzh Nij Gwad, Mammig.

– Re start eo bevañ hepdout, Ermionn ger... »

Klasad CM2 Skol Diwan Penharz Kemper